

13.07.2010

UPA2010/68

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matu-muuna saqqummiupparput:

Inuusuttut nunanut allanut oqaatsinik ilinniariarlutik aallartartut amerlanerulernissaat a-nguniarlugu, Naalakkersuisut suliamik aallartitsinissamik peqquneqarnissaannik, Inatsisar-tut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaqaq Malik Berthelsen, Siumut)

Tungavilersuut:

Oqaatsinik arlalinnik pisinnaasaqarneq taassaavoq nunarsuup sinneranut matuersaat! Tuluit oqaasii nunani assigiinngitsuni 50-init inunnillu 400 mio.-init ikinnerunngitsunit pisortatigoortumik ima-luunniit pingaarnersaallutik oqaasiupput. Nunarsuarmilu allakkat tamarmiusut 75%-ii, aviisillu saqqummarsartut affaat sinnerlugit tuluttut allagaasarput.

Tuluit oqaasii nunat akornanni attaveqatigiinnermi (kommunikation), niuernerup silarsuaani, ilin-niagaqarfinni, nutaarsiassani assigisaanilu tamani naalagaapput.

Tuluttut oqalussinnaagaanni nunarsuup sinnerani oqaatsitigut ajornartorsiuteqarani angalasoqarsin-naavoq.

Taamaattumik pissutissaqarluarpugut inuusuttunut oqallorinnerulerusuttunut piumasunut tamanut periarfissanik suli pitsaanerusunik aqqutissiuussissalluta.

Imaanngitsoq angajoqqaat atugarissaarnerulaartut meeraat kisimik tuluttut pikkorissariartornissa-minnut periarfissaqartassat. Soorlumi Naalakkersuisut nassuerutigigaat aningaasartuutit ilarujus-suinut angajoqqaat akiliisarnerat pissutaalluni, akissakinnerusorpasuit qitornatik tuluttut pikkoris-sartikkiartussallugit akissaqarneq ajortut ilisimallugit.

Ullumikkut meeqqat atuarfianniit naammassisartut 37%-ii, tassa inuusuttut 300-it missaniittut Nu-natsinni Qallunaalluunniit Nunaanni Nunatta karsianit sionratigut ukiumut 10 mio.kr.-it ataatilaar-lugit ukioq mannalu 7.6mio. kr.-nik tapiiffiqineqarlutik efterskoleni aallartittarput.

Efterskolimiitsitsisarneq imminermini akornutissaqanngilaq. Tassami inuusuttuaqqat ilinniarfinnut ingerlaqqinnissaminut oqaatsitsigut inuttullu perorsimanerulernertik iluaqutigalugu ilinniagaqaler-nissaminut iluaqutigisarsimassagaat qularnanngimmat.

Kisianni isumaga malillugu nunaarannguat 5 mio. sinnilaaginnarlugit inulimmut aallartitsisar-nermiit inuusuttuarartagut suli amerlanerusut nunarsuup sinneranut siammarlugit aallartittalerutsigit aningaasatigut, inutullu pissarsiaqarneq eqqarsaatigalugit imminut akilersinnaanerujussuussasoq i-sumaqarpunga.

Inuusuttunut qanittumik inuuneqarluni, nalunarneq ajorpoq inuusuttut Qallunaat Nunaanni efterskolimiinnerminni tamakkiisumik qallunaatut oqalulerneq ajortut, immaqa ilaatigut atuarfimmi ataatsimi kalaaleqatigiit amerlavallaartarneri pissutaallutik. Illuatungaanili nunarsuup sinneranut siamarsimallutik ukiisimagaagamik tuluttut tamakkiisumik ilikkarsimallutik angerlatarput. Tamannalu Nunatsinnut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasorujussuusoq Naalakkersuisut uppersarparaat.

Kisitsisit qiviraanni takuneqarsinnaavoq 18-it inorlugit ukiullit AFS aqutugalugu nunanut allanut tuluttut pikkorissariartartut 60 - 70-illu akornanniittartut. Efterskolertartunut sanilliullugit sisamariaammik ikinnerupput, tassa 230 - 240-it missaannik nikingallutik. Nunattalu karsianiit Oqaatsinik Pikkorissarfik aqutugalugu ukiumut taamallaat 500.000kr.-nik missingersuusioneqartarlutik, angalanernut matussutissanik.

Efterskolit AFS-illu akigititai qimerlooraanni takuneqarsinnaavoq akimikkut assigiipajaartut, ilaatigulluunniimmi AFS akikinnerusinnaasarpoq apeqqutaalluni nuna sorleq qinersimanerlugu.

Inuusuttortatta suli amerlanerusut tuluttut pikkorissariartittalernissaannut amerlanerusunik aningaasaliinissaq ilumut pisariaqassanersoq maannakkut oqaatigisinnaanngilara. Isumaqarama efterskolinit aningaasaliissutit iluanni immaqa tamanna aaqinneqarsinnaasoq. Tassa efterskolertussaagaluit pilerisaarineq aqutugalugu AFS atorlugu ukiaartortussat amerlisarsinnaagigut isumaqarama, soorunami pinngitsaaliineq aqutiginagu.

Tuluttut oqalussinnaaneq ilinniarsimassutsikkut annertuumik qaffassaataammat ilinniarsimassuserlu inuiaqatigiinnut pisuussutaammat annertoq, neriuppunga Inatsisartunit siunnersuut una taperserreqarumaartoq.